

30 NĂM TRƯỚC, NGÀY 17-3-1975: Kịch Chiến Ở Phú Bổn

*Liên đoàn 7 Biệt động quân kịch chiến với CQ tại Phú Bổn

-Ngày 17 tháng 3/1975 là ngày thứ hai của kế hoạch triệt thoái lực lượng Quân đoàn 2 khỏi Cao nguyên. Theo sự sắp xếp của Bộ Tư lệnh Quân đoàn 2, các đơn vị Pháo binh, Công binh, Quân y, và một thành phần bộ chiến, Thiết giáp tiếp tục lên đường. Một trong những đơn vị bảo vệ lộ trình triệt thoái là Tiểu đoàn 58 quân / Liên đoàn 7 Biệt động quân (BDQ). Liên đoàn này đang hành quân tại Vùng 3 được điều động tăng viện cho Quân đoàn 2 từ sáng 14 tháng 3/1975.

-7 giờ 25 sáng ngày 17 tháng 3/1975, Tiểu đoàn 58 BDQ quân có nhiệm vụ yểm trợ hai pháo đội Pháo binh về Phú Bổn. Theo đội hình, Tiểu đoàn 58 BDQ và Pháo binh đi trước, tiếp theo là phần còn lại của liên đoàn, Tiểu đoàn 85 BDQ, Tiểu đoàn 32 BDQ đi hậu đoạn.

-14 giờ 45 phút ngày 17 tháng 3/1975, Tiểu đoàn 58 BDQ đến tỉnh lỵ Phú Bổn. Theo phối trí, Tiểu đoàn 58 BDQ án ngữ tại phi trường Phú Bổn, Tiểu đoàn 32 và 85 BDQ bố trí ở hai bên đường. Quan sát địa hình, vị Tiểu đoàn trưởng 58 BDQ dự đoán chắc CQ có phục binh và phải có đơn vị chủ lực vận động chiến. Từ những phân tích và dự báo đó, ông đã báo cáo về Bộ Chỉ huy Liên đoàn 7 BDQ. Liên đoàn này đã điều động lực lượng tiến chiếm đèo Cheo Reo để lập đầu cầu cho các đơn vị và Pháo binh phía sau tiếp tục lên và đổ đèo, tiến thẳng về quận lỵ Phú Túc. Nỗ lực chính tiến chiếm đỉnh đèo do Tiểu đoàn trưởng 58 BDQ trực tiếp điều động.

-Khi thành phần tiền phương của Tiểu đoàn 58 BDQ chiếm xong đỉnh đèo Cheo Reo và làm chủ tình hình trận địa thì dưới chân đèo ở hướng tỉnh lỵ Phú Bổn, súng nổ dồn. CQ dùng chiến xa tấn công và bao vây lực lượng BDQ ở phía dưới chân đèo hướng tỉnh lỵ Phú Bổn. Các đại đội của Tiểu đoàn 32 và 85 BDQ, Pháo binh và phân đội hỏa tiễn TOW đã dàn đội hình chống trả quyết liệt. Trận chiến dưới chân đèo càng lúc càng quyết liệt. Liên đoàn 7 BDQ xin phi pháo yểm trợ, 40 phút sau, oanh tạc cơ của Không quân VNCH đến oanh kích CQ quanh trận tuyến. Đến 18 giờ 5 phút, chiến trường mới tạm im tiếng súng, nhưng Cộng quân vẫn còn áp lực quanh tỉnh lỵ.

Ngày 18-3-1975: Trận Chiến Ở Cheo Reo

*Cộng quân tấn công thị xã Hậu Bổn (Cheo Reo) , tỉnh lỵ tỉnh Phú Bổn

-Ngày 18/3/1975 là ngày thứ ba của kế hoạch triệt thoái lực lượng Quân đoàn 2 khỏi Cao Nguyên. Theo lịch trình, sáng ngày 18/3/1975, Bộ Tư lệnh Quân đoàn 2, đơn vị Quân cảnh, một phần của Bộ Tư lệnh Sư đoàn 23 Bộ binh, cùng khoảng 200 quân nhân của Trung đoàn 44 Bộ binh triệt thoái, có Thiết giáp đi theo bảo vệ.

-Chiều 18/3/1975, Bộ Tư lệnh Quân đoàn 2 về đến Hậu Bổn (Cheo Reo), tỉnh lỵ tỉnh Phú Bổn, nơi Quân đoàn 2 đặt bộ tư lệnh nhẹ để điều động cuộc triệt thoái. Chính tại đây, đoàn quân và đoàn cơ giới bị kẹt lại, vì điểm đến là vùng duyên hải còn cách hơn 160 km. trong khi Công binh chưa làm kịp cầu phao bắc qua sông Ê-Pa.

-Tối 18/3/1975, lực lượng địa phương của Cộng quân lên vào khu vực Tây Nam của vòng đai tỉnh lỵ Hậu Bổn, sử dụng súng cối pháo kích vào một số vị trí dừng quân của các đơn vị triệt thoái. Phi trường Hậu Bổn cách Bộ Tư lệnh nhẹ Quân đoàn 2 chưa đến 2 km bị Cộng quân chiếm. Liên đoàn 7 Biệt động quân được điều động phản công, đẩy lùi Cộng quân ra khỏi khu vực Tây Nam của tỉnh lỵ. Kịch chiến diễn ra suốt đêm và kéo dài đến ngày hôm sau.

*3 tiểu đoàn Cộng quân đánh chiếm phía Đông Quốc lộ 1 thuộc địa phận quận Thăng Bình, tỉnh Quảng Tín.

-Cũng trong ngày 18/3/1975, tại chiến trường phía Nam của Quân khu 1, Cộng quân đã huy động 3 tiểu đoàn mang bí số 70, 72 và 74 mở cuộc tấn công đánh chiếm khu vực phía Đông của Quốc lộ 1 thuộc địa phận quận Thăng Bình, tỉnh Quảng Tín. Trước đó, Cộng quân đã tung quân lấp ép khu vực Bình Tú của quận này. Bộ Tư lệnh Sư đoàn 3 Bộ binh điều động Trung đoàn 2 Bộ binh giải tỏa áp lực địch quân.

